

Rubriek voor PBL - kritisch denken. Groep 5-7

Kritisch denken	Beneden de norm	Benadert de norm	Norm bereikt
Start van het Project. Analyseren hoofdvraag en onderzoek opstarten	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan niet uitleggen wat ik zou moeten weten om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden. • Ik moet nog leren hoe een ander persoon anders kan denken over de hoofdvraag. • Ik moet nog leren welke vragen ik moet stellen over ons publiek of productgebruikers om te weten te komen wat zij willen of nodig hebben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan een paar dingen benoemen die ik zou moeten weten om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden. • Ik kan begrijpen dat een ander persoon anders kan denken over de hoofdvraag. • Ik kan een paar vragen stellen over wat ons publiek of onze productgebruikers zouden willen of nodig hebben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan uitleggen wat ik moet weten om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden. • Ik kan uitleggen hoe verschillende mensen zouden kunnen denk over de hoofdvraag. • Ik kan veel vragen stellen over wat ons publiek of productgebruikers misschien willen of nodig hebben.
Kennis, begrip en vaardigheden ontwikkelen. Informatie verzamel en evalueren	<ul style="list-style-type: none"> • Ik moet nog leren hoe ik informatie moet gebruiken uit verschillende bronnen om de hoofdvraag te beantwoorden. • Ik moet nog leren na te denken over de vraag of mijn informatie relevant is en of ik genoeg heb. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan informatie van verschillende bronnen gebruiken om de hoofdvraag te beantwoorden maar ik kan moeite hebben om het samen te voegen. • Ik kan bepalen of de informatie die ik heb relevant is en of ik genoeg heb, maar ik beslis niet altijd zorgvuldig. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan informatie van verschillende Bronnen gebruiken om de hoofdvraag te beantwoorden • Ik kan beslissen of mijn informatie relevant is en of ik genoeg heb.
Ontwikkelen en herzien van ideeën en producten. Gebruik bewijs en criteria	<ul style="list-style-type: none"> • Ik moet nog leren hoe ik de redenen en bewijzen van een auteur of spreker kan identificeren die hij/zij gebruikt om een punt te onderbouwen. • Ik nog moet leren te bepalen of een idee voor een product of een antwoord op de hoofdvraag goed is. • Ik nog moet leren hoe je feedback van andere studenten en volwassenen kunt gebruiken om mijn teksten of ontwerp te verbeteren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan een aantal redenen en bewijzen van een auteur of spreker identificeren die hij/zij gebruikt om een punt te onderbouwen. • Ik kan zien wanneer een idee voor een product of een antwoord op de hoofdvraag goed is, maar ik kan niet altijd zeggen waarom. • Ik kan soms feedback gebruiken van andere studenten en volwassenen om mijn teksten of ontwerp te verbeteren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan uitleggen hoe een auteur of spreker redenen en bewijzen gebruikt om die mij helpen bij het beantwoorden van de hoofdvraag. • Ik kan uitleggen hoe ik moet bepalen of een idee voor een product of een antwoord op de hoofdvraag goed is. • Ik kan feedback van andere studenten en volwassenen gebruiken om mijn teksten of ontwerp te verbeteren.
Eindproduct presenteren en antwoorden op de hoofdvraag. Keuzes onderbouwen	<ul style="list-style-type: none"> • Ik moet nog leren hoe ik mijn ideeën moet uitleggen in een logische is volgorde • Ik moet nog leren hoe ik passende feiten of relevante details gebruik om mijn ideeën te onderbouwen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan mijn ideeën uitleggen, maar heb ze soms in de verkeerde volgorde staan. • Ik kan enkele feiten en details gebruiken om mijn ideeën te ondersteunen, maar ze zijn ze niet altijd passend en relevant. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan mijn ideeën uitleggen in een volgorde die logisch klinkt. • Ik gebruik passende feiten en relevante details om mijn ideeën te ondersteunen.

Rubriek voor PBL - creativiteit. Groep 5-7

Creativiteit	Beneden de norm	Benadert de norm	Norm bereikt
Start van het Project. Omschrijven van de creatieve uitdaging.	<ul style="list-style-type: none"> • Ik “volg gewoon de aanwijzingen” zonder te begrijpen waarom iets moet worden gecreëerd. • Ik moet nog leren nadenken over wat mensen nodig hebben of leuk vinden als ze het gebruiken of zien wat er gemaakt is. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik weet dat er iets gecreëerd moet worden, maar kan geen gedetailleerde redenen geven waarom. • Ik heb een basisidee van wat mensen nodig hebben of leuk vinden als ze het gebruiken of zien wat er gemaakt is. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik begrijp de redenen waarom iets gecreëerd moet worden. • Ik begrijp de behoeften en interesses van de mensen die het zullen gebruiken of zien wat er is gemaakt.
Kennis, begrip en vaardigheden ontwikkelen. Beoordelen van bronnen en informatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Ik gebruik alleen de gebruikelijke informatiebronnen (website, boek, artikel). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vind een of twee informatiebronnen die ongebruikelijk zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vind ongebruikelijke manieren om informatie te krijgen.
Ontwikkelen en herzien van ideeën en producten. Ideeën bedenken en selecteren.	<ul style="list-style-type: none"> • Ik bedenk geen nieuwe of originele ideeën voor het product. • Ik kies een idee zonder te beslissen welk idee het beste is. • Ik moet nog leren hoe ik het idee kan verbeteren. • Ik moet nog leren hoe ik feedback van anderen kan gebruiken om geschreven producten te verbeteren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik bedenk nieuwe ideeën voor het product. • Ik beslis snel welk idee het beste is. • Ik denk misschien na over hoe ik het idee kan verbeteren, maar misschien ook niet. • Ik gebruik wat feedback om kleine wijzigingen aan te brengen in geschreven producten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik bedenk veel nieuwe ideeën voor het product. • Ik bepaal zorgvuldig welk idee het beste is. • Ik stel nieuwe vragen en denk na over hoe ik het idee kan verbeteren. • Ik gebruik feedback van anderen om geschreven producten te verbeteren.
Eindproduct presenteren en antwoorden op de hoofdvraag. Eindproduct presenteren aan het publiek.	<ul style="list-style-type: none"> • Ik presenteer ideeën en producten op de gewone manier (toon PowerPoint-dia's, lees notities, ik heb geen publieksbetrokkenheid). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik probeer wat interessante details toe te voegen aan visuele hulpmiddelen, maar ze voegen misschien niet veel toe, of ze kunnen afleidend zijn. • Ik probeer het publiek actief bij de presentatie te betrekken, maar het gaat erg snel of werkt niet goed. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik maak visuele hulpmiddelen die interessant zijn om te zien en te horen. • Ik betrek het publiek actief bij de presentatie (stel ze vragen, laat ze een activiteit doen).
Orginaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Mijn product ziet eruit als dingen die eerder zijn gezien; het is niet nieuw of uniek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mijn product heeft een aantal nieuwe ideeën, maar het ziet er nog steeds grotendeels uit als dingen die eerder zijn gezien. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mijn product is nieuw, uniek, verrassend; toont een persoonlijke touch.

<p>Waarde</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mijn product is niet nuttig of waardevol voor de mensen die het gebruiken of zien. • Mijn product zou niet werken in de echte wereld. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mijn product is enigszins nuttig, maar voldoet misschien niet precies aan de behoeften van mensen die het gebruiken of zien. • Mijn product werkt misschien in de echte wereld, maar kan problemen hebben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mijn product wordt als nuttig en waardevol gezien door de mensen die het gebruiken of zien. • Mijn product zou in de echte wereld werken (niet te moeilijk, duur, tijdrovend om te maken).
<p>Stijl</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mijn product is gemaakt in een traditionele stijl. • Mijn product heeft meerdere onderdelen die niet bij elkaar passen; het is een mengelmoes. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mijn product heeft een aantal interessante details. • Mijn product heeft een aantal onderdelen die misschien te veel zijn of niet goed bij elkaar passen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mijn product is goed gemaakt, indrukwekkend, ontworpen met stijl. • De onderdelen van mijn product passen allemaal goed bij elkaar.

Vaardigheid ICT

Activiteiten	beginner	in ontwikkeling	bekwaam	voorbeeldig
Basisbegrippen ICT .	Geeft geen blijk van begrip van computer-/internetterminologie. Kan specifieke programma's niet vinden of gebruiken. Kan geen bestanden opslaan/ophalen.	Gebruikt computer-/internetterminologie inconsistent. Demonstreert de mogelijkheid om specifieke programma's te openen/sluiten, maar kan geen bestanden opslaan/ophalen.	Gebruikt de juiste computer-/internetterminologie. Demonstreert de mogelijkheid om een specifiek programma te lokaliseren en te openen/sluiten, maar kan geen bestanden opslaan/ophalen van externe opslagapparaten.	Gebruikt nauwkeurig de juiste computer/internetterminologie. Demonstreert het vermogen om de juiste programma's te identificeren, openen en sluiten voor het gebruik bij een taak. Kan efficiënt bestanden opslaan/ophalen van meerdere opslagapparaten.
Communicatie-programma's/apps en een internetbrowser functioneel gebruiken.	Kan geen elektronische communicatiebronnen gebruiken.	Maakt gebruik van e-mail, maar maakt geen gebruik van andere elektronische communicatie hulpmiddelen.	Gebruikt e-mail of andere elektronische hulpmiddelen om met anderen te communiceren, maar kan geen bijlagen openen/invoegen.	Maakt effectief gebruik van e-mail of andere elektronische hulpmiddelen om met anderen te communiceren, inclusief het gebruik van bijlagen.
Gebruik van elektronische of online bronnen om informatie op te halen.	Kan niet op internet navigeren om informatie met betrekking tot een specifiek onderwerp te vinden.	Toont een beperkt vermogen om op internet te navigeren en informatie te vinden die relevant is voor de taak.	Demonstreert een basisvermogen om op internet te navigeren en informatie te vinden die gerelateerd is aan de taak.	Demonstreert het vermogen om meerdere bronnen te gebruiken om op internet te navigeren om informatie te vinden die relevant is voor de taak.
Gebruik van een verscheidenheid aan elektronische bronnen om het professionele of persoonlijke leven te bevorderen.	Kan technologie niet gebruiken om opdrachten te voltooien. Begrijpt technologie ingezet kan worden om de opdracht af te ronden.	Demonstreert inzicht in het gebruik van technologie om te helpen bij het voltooien van opdrachten, maar maakt hier geen gebruik van.	Demonstreert het vermogen om technologie te gebruiken om opdrachten te voltooien of vaardigheden te verbeteren na instructie.	Toont een initiatief om nieuwe technologische vaardigheden te gebruiken en te ontwikkelen om opdrachten te voltooien of vaardigheden te verbeteren. Maakt gebruik van meerdere soorten hardware of software.

Vaardigheid presenteren (SLO)

Activiteiten	beginner	in ontwikkeling	bekwaam	voorbeeldig
Boeiend presenteren	Mijn presentatie verloopt moeizaam.	Met mijn presentatie vind ik het vaak lastig medeleerlingen te boeien.	Mijn presentatie is meestal boeiend voor medeleerlingen.	Ik heb een actieve houding en ik weet mijn medeleerlingen te boeien.
Vorbereiden van de presentatie	Ik heb me totaal niet voorbereid.	Ik heb me een beetje voorbereid, maar heb niet geoefend.	Ik ben redelijk goed voorbereid, maar zou nog wat oefening kunnen gebruiken.	Ik ben geheel voorbereid en heb mijn presentatie geoefend.
Lijn aanbrengen in de presentatie	Er zit geen lijn in mijn verhaal: mijn toehoorders kunnen me daarom niet altijd volgen.	Ik wijd wel eens uit of dwaal wel eens af en houd me dus niet altijd aan mijn onderwerp.	Ik houd me gedurende vrijwel de hele presentatie aan mijn onderwerp. De grote lijn van mijn verhaal is meestal duidelijk.	Ik houd me gedurende de hele presentatie goed aan mijn onderwerp. Er zit een duidelijke lijn in mijn verhaal.
Beheersing van het onderwerp	Ik begrijp eigenlijk niet veel van het onderwerp: ik lees vooral voor.	Ik laat zien dat ik delen van het onderwerp goed begrijp. Ik lees voor en leg daarbij ook dingen uit.	Ik laat zien dat ik het onderwerp goed begrijp. Ik vertel bijna alles. Heel af en toe lees ik iets voor.	Ik laat zien dat ik het onderwerp volledig begrijp en vertel alles in eigen woorden.
Vragen beantwoorden	Het lukt me niet vragen die medeleerlingen stellen over dit onderwerp nauwkeurig te beantwoorden	Ik kan een paar vragen die medeleerlingen stellen over dit onderwerp nauwkeurig beantwoorden.	Ik kan veel vragen die medeleerlingen stellen over dit onderwerp nauwkeurig beantwoorden.	Ik kan bijna alle vragen die medeleerlingen stellen over dit onderwerp nauwkeurig beantwoorden.
Inzetten van hulpmiddelen	Het lukt me niet om de presentatie te ondersteunen met hulpmiddelen (bijvoorbeeld PowerPoint).	Ik heb moeite om de presentatie te ondersteunen met hulpmiddelen zoals PowerPoint.	Het lukt me gedeeltelijk om mijn presentatie te ondersteunen met de juiste hulpmiddelen.	Ik ondersteun mijn presentatie met passende hulpmiddelen zoals PowerPoint.

Vaardigheid zelfstandig werken (SLO)

Activiteiten	beginner	in ontwikkeling	bekwaam	voorbeeldig
Vorbereiden	Ik heb geen idee welke spullen ik in de les moet gebruiken.	Ik wacht af tot de leraar zegt welke spullen ik moet pakken en ga dan aan het werk.	Ik weet welke materialen ik nodig heb, maar wacht tot de leraar zegt dat ik aan het werk kan.	Ik weet heel goed welke materialen ik nodig heb. Ik pak aan het begin van de les mijn materialen en ga aan het werk.
Plannen	Ik plan nooit .Ik heb geen idee waar ik moet beginnen. Ik doe maar wat.	Ik heb hulp nodig bij het maken van een planning. Het lukt me soms me aan die planning te houden.	Ik kan zelf een planning maken. Het lukt me niet altijd om me aan die planning te houden.	Ik kan zelf mijn werkzaamheden plannen en me aan die planning houden.
Problemen oplossen	Als ik een probleem tegenkom, stop ik met werken.	Als ik een probleem tegenkom, vraag ik de leraar meteen om hulp.	Als ik een probleem tegenkom, denk ik eerst nog even na of ik een andere oplossing kan vinden en laat de leraar eventueel dan weten dat ik hulp nodig heb.	Als ik een probleem tegenkom, denk ik eerst nog even na, dan vraag ik mijn medeleerlingen om hulp. Als daar niets uitkomt, vraag ik de leraar om hulp.
Doorzetten	Ik moet steeds aan het werk gezet worden.	Ik vind het lastig om steeds door te werken, af en toe moet ik aan het werk gezet worden.	Ik kan me goed concentreren en werk door, slechts een enkele keer moet ik aan het werk gezet worden.	Ik werk geconcentreerd door totdat de opdracht af is.

Vaardigheid Communiceren (SLO)

Activiteiten	beginner	in ontwikkeling	bekwaam	voorbeeldig
Gesprek voeren	Ik praat veel zonder naar anderen te luisteren en na te denken over wat ik eigenlijk wil zeggen.	Ik laat anderen vaak niet uitpraten, reageer vaak te snel en denk te weinig na over wat ik eigenlijk wil zeggen.	Ik laat anderen meestal uitpraten; soms heb ik moeite uit te leggen wat ik denk en vind.	Ik laat anderen uitpraten, en kan goed uitleggen wat ik denk en vind.
Voor jezelf opkomen	Ik zeg pas mijn mening na gesprek met mijn groepsgenoten.	Ik heb moeite uit te leggen waarom ik een bepaalde mening heb.	Ik durf meestal mijn mening te zeggen en te verdedigen.	Ik durf mijn mening te zeggen en te verdedigen.
Gebruiken van lichaamstaal	Ik sta niet stil bij wat mijn lichaamshouding en gezichtsuitdrukking bij anderen oproepen.	Ik ben me vaak niet bewust van wat mijn lichaamshouding en gezichtsuitdrukking bij anderen oproepen.	Ik ben me meestal bewust van wat mijn lichaamshouding en gezichtsuitdrukking bij anderen oproepen.	Ik ben me goed bewust van wat mijn lichaamshouding en gezichtsuitdrukking bij anderen oproepen.
Omgaan met kritiek	Ik pas zelden mijn gedrag aan als kritiek hierop terecht is. Ik word boos of onverschillig.	Ik pas mijn gedrag soms aan als kritiek hierop terecht is. Ik voel me vaak als persoon aangevallen.	Ik pas regelmatig mijn gedrag aan als kritiek hierop terecht is. Ik voel me zo nu en dan als persoon aangevallen.	Ik pas mijn gedrag aan als kritiek terecht is. Ik voel me niet als persoon aangevallen.
Gebruiken van taal	Ik heb een beperkte woordenschat en ik vind het moeilijk om goede woorden te vinden voor wat ik wil zeggen.	Ik heb een redelijke woordenschat, maar heb moeite om de juiste woorden te vinden voor wat ik wil zeggen.	Ik heb een behoorlijke woordenschat en kan meestal de goede woorden vinden voor wat ik wil zeggen.	Ik heb een rijke woordenschat en kan goede woorden vinden voor wat ik wil zeggen.

Vaardigheid Samenwerken (SLO)

Activiteiten	beginner	in ontwikkeling	bekwaam	voorbeeldig
Actief luisteren	Ik hoor zelden waar de groep het over heeft en kan dat niet samenvatten.	Ik luister soms naar de inbreng van de groepsgenoten, maar kan niet goed samenvatten wat gezegd is.	Ik luister vaak naar de inbreng van de groepsgenoten en vat samen wat gezegd is.	Ik luister aandachtig naar de inbreng van de groepsgenoten en vat op een juiste manier samen wat gezegd is.
Omgaan met kritiek	Ik pas zelden mijn gedrag of werk aan als kritiek hierop terecht is. Ik word boos of onverschillig.	Ik pas mijn gedrag of werk soms aan als kritiek hierop terecht is. Ik voel me vaak als persoon aangevallen.	Ik pas regelmatig mijn gedrag of werk aan als kritiek hierop terecht is. Ik voel me zo nu en dan als persoon aangevallen.	Ik pas mijn gedrag of werk aan als kritiek terecht is. Ik voel me niet als persoon aangevallen.
Participeren in groepswork - voorzitter - secretaris - tijdbewaker - etc.	Ik kan maar één taak of rol die bij groepswork hoort uitvoeren. Dit lukt soms wel en soms niet.	Ik kan een beperkt aantal rollen en taken die bij groepswork horen uitvoeren. Dit lukt soms wel en soms niet.	Ik kan een beperkt aantal rollen en taken van groepswork goed uitvoeren.	Ik kan alle rollen en taken die bij groepswork horen goed uitvoeren.
Afspraken nakomen	Ik kom mijn afspraken niet na.	Ik moet vaak aan afspraken herinnerd worden.	Ik kom meestal de gemaakte afspraken na.	Ik kom alle gemaakte afspraken na.
Samenwerking stimuleren	Ik vind werken met elkaar niet prettig en kan moeilijk meedoen in de groep.	Ik heb lang niet altijd plezier in het werken met elkaar en pas me met moeite aan de sfeer in de groep aan.	Ik heb regelmatig plezier in het werken met elkaar en pas me aan de sfeer in de groep aan.	Ik heb plezier in het werken met elkaar en zorg dat er goed wordt samengewerkt.
Verantwoordelijkheid nemen - voor de groep - voor jezelf	Ik voel me niet verantwoordelijk voor het resultaat van de groep. Ik reageer negatief als ik op mijn verantwoordelijkheid word aangesproken.	Ik voel me pas verantwoordelijk voor het resultaat van de groep als ik daarop word aangesproken.	Ik voel me vaak verantwoordelijk voor het resultaat van de groep. Ik lever hieraan mijn bijdrage.	Ik voel me zeer verantwoordelijk voor het resultaat van de groep en lever hieraan mijn bijdrage.

Vaardigheid Samenwerken (SLO) (vervolg)

Activiteiten	beginner	in ontwikkeling	bekwaam	voorbeeldig
Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms aansporing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.

Vaardigheid evalueren en reflecteren (SLO)

Aandachtspunt	beginner	in ontwikkeling	bekwaam	voorbeeldig
Analyseren	Als ik een opdracht heb gedaan heb ik geen idee wat er goed of fout is gegaan.	Als ik een opdracht heb gedaan heb ik ongeveer een idee wat goed en fout ging.	Als ik een opdracht heb gedaan weet ik wel wat goed en fout ging.	Als ik een opdracht heb gedaan kan ik goed aangeven wat goed en fout ging. Ik kan duidelijk vertellen hoe ik die opdracht heb uitgevoerd, welk resultaat ik heb bereikt, en wat ik heb geleerd.
Onderbouwen	Het lukt me niet goed om uit te leggen wat er fout ging.	Ik kan soms uitleggen wat er goed of fout ging.	Ik kan uitleggen wat er goed of fout ging.	Ik kan goed uitleggen wat goed of fout ging en kan aangeven wat ik een volgende keer anders ga doen.
Beoordelen van eigen werk	Ik kan geen oordeel geven over mijn eigen werk.	Als ik mijn eigen werk beoordeel, is die beoordeling nauwelijks gelijk aan die van anderen.	De beoordeling van mijn eigen werk is meestal gelijk aan de beoordeling van anderen.	De beoordeling van mijn eigen werk is altijd gelijk aan de beoordeling van anderen.
Reflecteren op communicatie	Ik sta zelden stil bij de manier waarop ik overkom.	Ik vergis me nogal eens over hoe ik overkom en kan alleen met begeleiding mijn communicatie verbeteren.	Ik weet niet altijd hoe ik overkom, ik heb aanwijzingen van anderen nodig om mijn communicatie te verbeteren.	Ik weet hoe ik overkom en ik kan aangeven op welke punten ik mijn communicatie kan verbeteren.

Vaardigheid Abstract en kritisch denken (SLO)

De kern van een boodschap bepalen en daarbij rekening houden met de doelgroep	Ik kan goed bepalen wat ik wil overbrengen en houd daarbij volop rekening met de personen voor wie mijn presentatie bedoeld is.	Ik kan vaak goed bepalen wat ik wil overbrengen en ik houd daarbij meestal rekening met de personen voor wie mijn presentatie bedoeld is.	Ik vind het lastig om te bepalen wat ik wil overbrengen en ik houd daarbij niet altijd rekening met de personen voor wie mijn presentatie bedoeld is.	Ik heb hulp nodig om te bepalen wat ik wil overbrengen en hoe ik daarbij rekening kan houden met de personen voor wie mijn presentatie bedoeld is.
Een presentatie duidelijk opbouwen	Mijn presentatie heeft een duidelijke opbouw en is goed te volgen.	Mijn presentatie heeft meestal een duidelijke opbouw en is behoorlijk goed te volgen.	Ik vind het lastig om mijn presentatie duidelijk op te bouwen. Daardoor is die voor anderen soms moeilijk te volgen.	Ik heb hulp nodig om mijn presentatie duidelijk op te bouwen. Anders is die waarschijnlijk voor anderen niet te volgen.
Passende hulpmiddelen gebruiken	Ik gebruik hulpmiddelen die goed passen bij mijn publiek en die mijn presentatie nog duidelijker maken.	Ik maak meestal gebruik van hulpmiddelen die passen bij mijn publiek en bij wat ik wil vertellen.	Ik gebruik soms hulpmiddelen, maar vaak weet ik niet welke hulpmiddelen passen bij mijn presentatie.	Ik gebruik alleen hulpmiddelen als iemand mij helpt bij het kiezen.
Duidelijk spreken	Ik spreek duidelijk en vloeiend.	Als ik er goed op let, spreek ik duidelijk en vloeiend.	Ik spreek niet altijd duidelijk en vloeiend.	Ik heb moeite met duidelijk en vloeiend spreken.
Aantekeningen gebruiken bij het spreken	Ik heb bij het spreken genoeg aan een paar trefwoorden op papier.	Ik heb bij het spreken tamelijk uitgebreide aantekeningen nodig.	Ik vind het lastig om niet steeds alles van papier voor te lezen.	Ik lees bijna alles letterlijk van papier op.
Lichaamstaal en contact met publiek	Ik let goed op mijn lichaamshouding en houd bewust contact met het publiek.	Ik let meestal op mijn lichaamshouding en heb regelmatig contact met het publiek.	Ik denk vaak niet na over mijn lichaamshouding en heb maar af en toe contact met het publiek.	Als anderen mij erop wijzen, dan denk ik aan mijn lichaamshouding en maak ik contact met het publiek.
Omgaan met vragen	Ik kan goed reageren op vragen, ook als ik het antwoord niet weet.	Ik kan meestal goed reageren op vragen, ook als ik het antwoord niet weet.	Ik vind het lastig om op vragen te reageren, zeker als ik het antwoord niet weet.	Ik wil liever geen vragen, ik kan er bijna nooit goed antwoord op geven.